

Πληροφορίες σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην καταγγελία που καταχωρίστηκε με αριθμό αναφοράς CHAP(2015)1071 – Ενημέρωση Σεπτεμβρίου 2021

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει λάβει σημαντικό αριθμό καταγγελιών σχετικά με πιθανή ασυμβατότητα των όρων εργασίας των επίτιμων, επί θητεία («onorari») δικαστικών λειτουργών στην Ιταλία με διάφορες διατάξεις του εργατικού δικαίου της ΕΕ.

Η Επιτροπή έχει καταχωρίσει τις εν λόγω καταγγελίες στο κεντρικό μητρώο καταγγελιών με αριθμό αναφοράς CHAP(2015)1071.

Έπειτα από προσεκτική αξιολόγηση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι υπήρχαν λόγοι για την κίνηση διαδικασίας επί παραβάσει κατά της Ιταλίας. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η ιταλική νομοθεσία δεν συμμορφώνεται με αρκετές διατάξεις της συμφωνίας-πλασιού που προσαρτάται στην οδηγία 1999/70/ΕΚ για την εργασία ορισμένου χρόνου· της συμφωνίας-πλασιού που προσαρτάται στην οδηγία 97/81/ΕΚ για την εργασία μερικής απασχόλησης· της οδηγίας 2003/88/ΕΚ για τον χρόνο εργασίας και της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ για τις εγκύους εργαζόμενες. Αρκετές κατηγορίες επίτιμων δικαστικών λειτουργών, δηλαδή οι επίτιμοι ειρηνοδίκες (giudice onorario di pace), οι επίτιμοι αναπληρωτές εισαγγελείς (VPO) και οι επίτιμοι δικαστές (GOT), δεν απολαμβάνουν του καθεστώτος του «εργαζομένου» σύμφωνα με το ιταλικό εθνικό δίκαιο, αλλά θεωρούνται εθελοντές που παρέχουν υπηρεσίες «τιμής ένεκεν».

Επειδή ακριβώς δεν έχουν καθεστώς εργαζομένου, δεν απολαμβάνουν της προστασίας του εργατικού δικαίου της ΕΕ. Οι όροι αυτοί περιλαμβάνουν τη μη χορήγηση επιδομάτων ασθενείας, ατυχήματος και εγκυμοσύνης· την υποχρέωση εγγραφής στο εθνικό ίδρυμα κοινωνικής πρόνοιας των αυτοαπασχολούμενων· τις διαφορές στις αμοιβές και τους τρόπους καταβολής τους· τις φορολογικές διακρίσεις· τη μη επιστροφή των νομικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια πειθαρχικής διαδικασίας· και τη μη χορήγηση άδειας μητρότητας με αποδοχές. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω δικαστικοί λειτουργοί δεν προστατεύονται επαρκώς έναντι της κατάχρησης διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου και ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να λάβουν τη δέουσα αποζημίωση στην περίπτωση τέτοιας κατάχρησης. Περαιτέρω, από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι η Ιταλία δεν έχει καθιερώσει σύστημα για τη μέτρηση του ημερήσιου χρόνου εργασίας κάθε επίτιμου δικαστικού λειτουργού. Η Ιταλία θέσπισε νέα νομοθεσία το 2017, η οποία δεν διευθέτησε αυτά τα ζητήματα.

Με βάση τα ανωτέρω, και δεδομένου ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε πρόσφατα, στην υπόθεση C-658/18, UX¹, ότι οι εν λόγω επίτιμοι, επί θητεία, δικαστές θα πρέπει να απολαμβάνουν καθεστώς εργαζομένου, η Επιτροπή αποφάσισε, στις 15 Ιουλίου 2021, να κινήσει διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας για μη συμμόρφωση με το εργατικό δίκαιο της ΕΕ. Η Ιταλία θα έχει προθεσμία δύο μηνών για να απαντήσει στην προειδοποιητική επιστολή που απέστειλε η Επιτροπή και να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με το δίκαιο της ΕΕ. Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη και, τελικά, να παραπέμψει την Ιταλία στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹ Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-658/18, UX κατά Governo della Repubblica italiana, ECLI:EU:C:2020:572.

Η Επιτροπή θα ενημερώνει τους καταγγέλλοντες σχετικά με τις εξελίξεις που αφορούν τις καταγγελίες τους μέσω του παρόντος ιστοτόπου.